

Dnr 2016/00011

Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap

Kommunstyrelsens beslut

Reviderat styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap fastställs enligt upprättat förslag.

Ärendebeskrivning

Säkerhetschef Lars Anderssons tjänsteskrivelse:

Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap med diarienummer 2016/11 upprättades under senare delen av 2015 och antogs av kommunstyrelsen 2016-02-09 § 15.

Efter granskning av Länsstyrelsen Dalarna framkom det synpunkter på vissa delar av dokumentet. Utifrån Länsstyrelsens anvisningar har styrdokumentet omarbetats. 2016-10-04 fick Smedjebackens kommun godkänt av Länsstyrelsen gällande revideringen som kommer att gälla till 2018.

Föreslår att kommunstyrelsen antar revideringen av Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap.

Beslutsunderlag

Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap

Arbetsutskottets förslag 2016-10-18 § 100

Styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap 2015-2018

Enligt lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Antagen av kommunstyrelsen 2016-xx-xx

Diarenr: 2016.11

Lars Andersson, Säkerhetschef/Beredskapssamordnare

Innehåll

1. Inledning	2
Vision och verksamhetsidé för Smedjebackens kommun.....	2
2. Risk- och sårbarhetsanalyser	2
Mål.....	2
Måluppfyllnad samt arbetsprocess.....	3
3. Planering	3
Mål.....	3
Måluppfyllnad.....	4
4. Geografiskt områdesansvar	4
Mål.....	4
Måluppfyllnad.....	5
5. Utbildning och övning	5
Mål.....	5
Måluppfyllnad.....	5
6. Rapportering	5
Mål.....	5
Måluppfyllnad.....	6
7. Höjd beredskap	6
Mål.....	6
Måluppfyllnad.....	6
8. Samverkansersättning	7
Mål.....	7
Måluppfyllnad.....	7
Bilaga 1. Budget för kommunens arbete med krisberedskap	8
Bilaga 2. Utbildning och övningsplan	9

1. Inledning

I överenskommelsen mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) finns beskrivet att kommunen ska sammanställa ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska beskriva hur kommunen ska arbeta under mandatperioden för att minska kommunens risker och sårbarheter samt för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet.

Styrdokumentet har disponerats enligt de uppgifter som beskrivs i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). De målbeskrivningar som används i styrdokumentet är direkt hämtade från ovan nämnda överenskommelse.

Vision och verksamhetsidé för Smedjebackens kommun

Smedjebackens kommuns vision är:

”Smedjebacken ska vara en välkomnande kommun med engagemang, trygghet och framtidstro.”

Visionen är sedan nedbruten i mål inom 5 områden;

- En kommun för alla
- Jobb och innovationskraft
- Attraktivt boende
- Bra och effektiv kommunal service
- En ekokommun i framkant

En god krisberedskap är en förutsättning för att vår kommun ska vara och förbli attraktiv. Krisberedskapen innefattar kontinuitethantering för att säkerställa funktionen för våra samhällsviktiga verksamheter, riskhantering för att förebygga kända risker samt krishantering som i det förberedande skedet bedrivs genom utbildning och övning.

Att vår kommun fungerar i vardagen men också under kriser och samhällsstörningar är särskilt viktigt för vår upplevelse av trygghet.

2. Risk- och sårbarhetsanalyser (RSA)

Mål

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Mål med kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser är att de ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet
- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet inom kommunens geografiska område

I arbetet med att genomföra uppgiften i LEH ska kommunen följa MSB:s föreskrifter om kommuners och landstings risk- och sårbarhetsanalyser.

Måluppfyllnad samt arbetsprocess

Personal från räddningstjänsten, tekniska kontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret, individ- och familjeomsorgen samt barnomsorg- och utbildning har kartlagt risker inom respektive område. De har också gjort sannolikhetsbedömningar och konsekvensanalyser över eventuella skadehändelser. Detta har sedan legat till grund för kommunens fortsatta arbete med RSA. Kommunen har en riskhanteringsgrupp där representanter från ovanstående verksamheter samt de kommunala bolagen finns med. Där finns också kommunens säkerhetschef med, vilken sammanställer Risk- och sårbarhetsanalysen.

Analysarbetet ska årligen, inom varje verksamhet, revideras för att kontrollera att åtgärder har genomförts. Om åtgärderna haft effekt samt om nya risker har tillkommit. Ett kommungemensamt resultat rapporteras till Länsstyrelsen.

3. Planering

Mål

Kommunen ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Denna plan ska utgöra en del i ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap.

Målet är att ta fram ett styrdokument som ska innehålla:

- En beskrivning av det arbete och de åtgärder som ska ske under mandatperioden för att reducera eller ta bort risker och sårbarheter samt för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,
- En beskrivning av hur kommunen avser att fullgöra åtaganden som beskrivs i denna överenskommelse samt hur ersättningen ska användas. Här ingår att särskilt redovisa hur samverkansersättningen ska användas,
- En övnings- och utbildningsplan för mandatperioden samt
- En plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser som beskriver:

1. hur kommunen ska organisera sig under en extraordinär händelse,
2. hur kommunens organisation för krisledning leder, samordnar, samverkar samt säkerställer samband för att hantera en extraordinär händelse samt,

3. Vilka lokaler med nödvändig teknisk utrustning för ledning och samverkan som disponeras vid en extra ordinär händelse.

Måluppfyllnad

Beskrivning av hur kommunen avser att fullgöra åtaganden enligt överenskommelsen sker under respektive uppgift. En plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser, i kommunen kallad ”plan för ledning och samordning vid extraordinär händelse” har tagits fram. Planen har fastställts av kommunstyrelsen.

Till krisledningsplanen har även en särskild informationsplan ”kriskommunikationsplan”, tagits fram som fastställts av kommunstyrelsen.

Kommunens arbete med krisberedskap samordnas av Beredskapssamordnaren. Budget läggs årligen och en övergripande budget för mandatperioden har tagits fram (bilaga 1). I den övergripande budgeten kan posterna komma att justeras mellan åren utefter verksamhetens behov.

4. Geografiskt områdesansvar

Mål

Kommunen ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

1. olika aktörer samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet
2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas
3. information till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Mål för kommunens arbete med det geografiska områdesansvaret är att:

- Kommunen ska ta initiativ till att aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område ges möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför och åtgärder under en extraordinär händelse
- Kommunen ska vara sammankallande för ett samverkansorgan i vilket representanter för kommunen och aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område bör ingå.
- Kommunen ska verka för att informationen till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas
- Kommunen ska ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram vid en extraordinär händelse. Kommunen ska ta initiativ till att aktörerna som ska hantera händelsen kan få en samstämd uppfattning om vad som hänt, vilka åtgärder som vidtagits och de åtgärder som behöver samordnas.

Måluppfyllnad

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) är det samverkansorgan som fungerar som kommunens krishanteringsråd. Representanter i rådet är från den kommunala sektorn tillsammans med representanter för samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska områdesansvar samt polismyndigheten. Träffarna sker tre gånger om året och ett möte nyttjas åt att en samlad lägesbild tas fram för en samstämd uppfattning om vad som hänt, vilka åtgärder som vidtagits och de åtgärder som behöver samordnas inom kommunen.

5. Utbildning och övning

Mål

Kommunen ansvarar för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som krävs för att kunna lösa kommunens uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Mål med kommunens arbete är att:

- Det ska finnas en regelbundet utbildad och övad krisorganisation. Även beredskapsfunktioner inom kommunal teknisk försörjning, krisstöd med flera ska vara utbildade och övade.
- Kommunen ska, bland annat utifrån de brister som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen, genomföra och utvärdera minst två övningar under en mandatperiod. Kommunens krisledningsnämnd ska övas minst en gång under en mandatperiod.
- Varje övning ska utvärderas avseende såväl styrkor som svagheter när det gäller kommunens egen krisberedskap och förmåga att samverka med andra aktörer.

Måluppfyllnad

För mandatperioden 2015-2018 har en utbildnings- och övningsplan tagits fram som bilaga till styrdokumentet (bilaga 2). Bilagan beslutas av kommunstyrelsen.

Styrdokument antas av kommunstyrelsen.

6. Rapportering

Mål

Kommunen ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer (för närvarande länsstyrelsen) informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel (kap. 2 i LEH) och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen.

Kommunen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer (för närvarande länsstyrelsen) lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Mål för kommunens arbete med rapportering är att:

- Kommunen ska ha förmågan att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik som tillämpas nationellt för ledning och samverkan i kris
- Kommunen ska ha förmåga att ge länsstyrelsen en samlad rapport om risker och sårbarheter i kommunen och om de lokala krisberedskapsaktörernas förberedelser inför en extraordinär händelse. Vidare ska kommunen ha förmågan att ge länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse

Måluppfyllnad

Kommunen håller den myndighet som regering bestämt informerad genom de årliga uppföljningar som görs. Dels följer Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) upp ersättningen till kommunerna från anslag 2:4 krisberedskap, dels följer Länsstyrelsen upp kommunens tillämpning av lag om extraordinära händelser.

Även kommunens risk- och sårbarhetsanalys redovisas till MSB och Länsstyrelsen. På så vis informeras myndigheterna om vilka åtgärder som vidtagits, hur de påverkar krisberedskapen samt om kommunens risker och sårbarheter.

För att kunna ta emot och dela information använder kommunens räddningstjänst Rakel, krisledningen har även tillgång Rakelterminaler i enlighet med MSB riktlinjer.

Samband via Rakel och WIS testas regelbundet genom Länsstyrelsens övningar /samverkanskonferens där kommunen deltar.

Kommunen avser även att fortbilda/utbilda de som förväntas behöva hantera WIS och Rakel.

7. Höjd beredskap

Mål

Kommuner ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Mål för kommunens arbete med höjd beredskap är att:

- säkerställa att viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas ut via riks- och lokalradio samt genom Sveriges Television och Nordisk Television (TV4).
- säkerställa att krisledningen inom kommunen har grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap

Måluppfyllnad

Kommunen ska genom egenkontroll följa upp och utvärdera den egna verksamheten. Smedjebackens kommun gör detta genom ett internkontrollreglemente fastställt av kommunfullmäktige. Begreppet internkontroll innebär att man på ett strukturerat sätt håller ordning på sin verksamhet. Kontroll sker årligen av ett antal utvalda rutiner. Kommunens revisorer gör årligen stickprovskontroller av dokumentationen.

Kommunen ska säkerställa att VMA kan sändas via de anläggningar som finns placerade i Smedjebackens tätort. Som komplement till utomhusvarning kan även VMA ges via telefon och mobiltelefon. Räddningstjänsten har via sina fordon möjlighet till varning till allmänheten utanför tätorten. Det nyligen införda systemet med sms eller rösttjänst (UMS) via telefonnätet, är ett viktigt komplement som måste spridas vidare till kommunens innevånare.

8. Samverkansersättningen

Mål

Geografiskt områdesansvar

- Kommunens förberedelser inför en extraordinär händelse har skett i samverkan med kommuner och andra aktörer utanför det egna geografiska området.

Utbildning och övning

- Kommunen deltar, i den utsträckning tillfälle ges, i planering, genomförande och utvärdering av samverkansövningar på regional och/eller nationell nivå.
- Samverkansövningar med andra aktörer inom kommunen och/eller mellan kommuner genomförs med genomtänkt periodicitet i förhållande till regional och nationell övningsplanering.

Rapportering

- Kommunernas beredskapsfunktioner är samordnade med övriga relevanta aktörer avseende nätverk, teknik och metodik för informationsdelning för att stödja samverkan i regionen vid en extraordinär händelse.

Måluppfyllnad

Samverkan sker naturligt inom kommunens verksamheter i och med den gemsama riskhanteringsgruppen. Arbetet med RSA har utförts både verksamhetsvis och gemensamt. För rapportering används primärt Rakel och WIS. Rakel används inom krisledningen. Räddningstjänsten använder Rakel i större omfattning. Behov finns att samtliga förvaltningar lär sig att hantera Rakel även under normala förhållanden så att vana finns när en kris uppstår. Smedjebackens kommun medverkar vid de veckovisa avstämningsmöten varje torsdag via Länsstyrelsen. Kommunens beredskapssamordnare samt kommunikatör medverkar årligen vid Länsstyrelsens krisberedskapsdagar samt medverkar vid de regionala övningar som anordnas. Vi strävar efter att även våra politiker i krisledningsnämnden medverkar i ovan nämnda träffar och övningar.

Bilaga 1

Budget för kommunens arbete med krisberedskap

Tilldelade statliga medel enl. 5 kap. 1§	449 668 kr		
	Intäkter	Kostnader	
Grundbelopp	280 000		
Verksamhetsersättning	137 572		
Ersättning för utomhusvarning	5 500		
Samverkansersättning	22 659		
Lönekostnader beredskapssamordnare 0,5 %		290 000	
Verksamhetskostnader tot:		159 668	
RSA arbete, planer, checklistor		69 168	
Utbildning och övning internt		40 000	
Regionala samverkansövningar		30 000	
Ekonomiskt stöd FRG		15 000	
Provning underhåll WMA		5 500	
Summa totalt		449 668	

Bilaga 2

Utbildning och övningsbehov 2015 – 2018

Funktion	Utbildning	Övning
Krisledningsnämnd	Vid behov* samt minst en gång per mandatperiod	Minst en gång per mandatperiod
Krisledning tjänstemän	Vid behov* samt minst en gång per mandatperiod	Minst två gånger per mandatperiod
Kommunala verksamheter	Minst en gång per mandatperiod	Minst en gång per mandatperiod
Beredskapsfunktioner	Minst en gång per mandatperiod	Minst en gång per mandatperiod
Information- och service	Minst en gång per mandatperiod	Minst en gång per mandatperiod
Krisstöd (Posom, FRG)	Vid behov* samt minst en gång per mandatperiod	Minst två gånger per mandatperiod

*Behov av utbildning kan uppkomma vid nyanställningar och liknande.

Utbildning och övningsplan 2015 – 2018 *

Datum År	Övning/utbildning	Deltagare	Ansvarig/ Utförare	Mål
2015				
Feb.	Utbildning i Rakel	Räddningstjänst, säkerhetsansvarig	MSB:s Rakelenhet	Ökad kunskap i kommunikation
7-8 maj	Krisberedskapsdagarna	Beredskapssamordnare, informatör	Länsstyrelsen Dalarna	Kommunens ansvar för krisberedskap
28 okt.	Krisledningsövning	Krisledningsnämnd samt beredningsgrupp	Länsstyrelsen Dalarna	Stärka beredskapen vid en allvarlig händelse eller krissituation
2016				
10 maj	Övning Becquerel	Beredskapssamordnare, informatör, räddningschef	Länsstyrelsen Dalarna	Öka organisationens krishanteringsförmåga genom att tydliggöra roller och ansvar vid en kärnteknisk olycka.
12-13 maj	Krisberedskapsdagarna	Beredskapssamordnare, informatör	Länsstyrelsen Dalarna	Kommunens ansvar för krisberedskap
18-19 okt.	Krisberedskapsdagarna	Beredskapssamordnare, informatör	Länsstyrelsen Dalarna	Kommunens ansvar för krisberedskap
6 okt..	Posomövning	Ledningsgrupp samt stödpersoner	Posom:s ledningsgrupp	Öva gruppens förmåga vid en allvarlig händelse
30 nov.	Posomövning	Ledningsgruppen	Extern utbildare	Stärka förmågan att hantera stora olyckor samt bistå och stödja vid särskild krishändelse.
2017				
Våren	Stabsövning för beredningsgrupp och krisledningsnämnd	Tjänstemän och politiker	Beredskapssa mordnare, informatör	Stärka beredskapen vid en allvarlig händelse eller krissituation
Våren	Krisberedskapsdagarna	Beredskapssamordnare, informatör, krisledningsnämnd	Länsstyrelsen Dalarna	Kommunens ansvar för krisberedskap
Våren	Posomövning	Ledningsgrupp samt stödpersoner	Posom:s ledningsgrupp	Stärka förmågan att hantera stora olyckor samt bistå och stödja vid särskild krishändelse.
Våren	FRG övning	FRG medlemmar	FRG ansvarig	Stärka gruppens förmåga vid en allvarlig samhällsstörning
Hösten	Utbildning i Rakel och Wis.	Beredningsgrupp och krisledningsnämnd	Räddningschef Informatör	Stärka organisationens förmåga att hantera kommunens kommunikationssystem
Hösten	Posomövning	Ledningsgrupp samt stödpersoner	Posom:s ledningsgrupp	Stärka förmågan att hantera stora olyckor samt bistå och stödja vid särskild krishändelse.
2018				
Våren	Stabsövning för beredningsgrupp och krisledningsnämnd	Beredskapssamordnare, informatör	Beredskapssa mordnare, Informatör	Stärka beredskapen vid en allvarlig händelse eller krissituation

Våren	Krisberedskapsdagarna	Beredskapssamordnare, informatör, krisledningsnämnd	Länstyrelsen Dalarna	Kommunens ansvar för krisberedskap
Våren	Posomövning	Ledningsgrupp samt stödpersoner	Posom:s ledningsgrupp	Stärka förmågan att hantera stora olyckor samt bistå och stödja vid särskild krishändelse.
Hösten	FRG övning	FRG medlemmar	FRG ansvarig	Stärka gruppens förmåga vid en allvarlig samhällsstörning

*Under perioden kan förändringar ske gällande planerade utbildningar och övningar.